

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่มีต่อมโนทัศน์ทางคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การคัดเลือกหนังสืออ่านสำหรับเด็ก การจัดทำแผนการสอน การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปราย และสรุปผล

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดขอบเขตที่เหมาะสมในการศึกษาผลของการใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่มีต่อมโนทัศน์ทางคุณธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยดำเนินการดังนี้ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎี หลักปรัชญา หลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) คุณธรรมจริยธรรม หนังสือนิทาน กิจกรรมการเรียนรู้การสอนจริยศึกษา และการสร้างแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรม โดยรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากตำรา เอกสาร วารสาร รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 การคัดเลือกหนังสืออ่านสำหรับเด็กและการจัดทำแผนการสอน

การคัดเลือกหนังสืออ่านสำหรับเด็ก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกหนังสืออ่านสำหรับเด็กซึ่งมีขั้นตอนการคัดเลือกดังต่อไปนี้

2.1 การเลือกหนังสือนิทานอิงปรัชญา

2.1.1 ศึกษาและเตรียมงาน ศึกษาค้นคว้าหาความหมายและแนวคิดของนิทานอิงปรัชญาและข้อมูลจากเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2.1.2 รวบรวมรายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็ก โดยสำรวจหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่หอสมุดแห่งชาติและที่จัดจำหน่ายตามร้านขายหนังสือ ได้แก่ ร้านดวงกมล ร้านศึกษากันท์ ร้านดอกหญ้า ร้านแพรวพทยา ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศูนย์ปฏิบัติการสอน

ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ ได้หนังสืออ่านสำหรับเด็กจำนวน 362 เล่ม

2.1.3 คัดเลือกรายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ซึ่งได้ใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

- 1) เป็นหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่พิมพ์เป็นภาษาไทย
- 2) เป็นหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ ระหว่างปีพุทธศักราช

2535-2540

3) เป็นหนังสืออ่านสำหรับเด็กประเภทนิทาน

4) เป็นหนังสือนิทานประเภทคุณธรรม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตารางวิเคราะห์นิทานประเภทคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กและศึกษานำร่อง โดยการอ่านเนื้อเรื่องและสรุปแนวคิดจากหนังสือนิทานสำหรับเด็ก จำนวน 10 เล่ม จากนั้นจึงให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านหนังสือเด็ก และด้านจริยศึกษา จำนวน 3 ท่าน ตรวจพิจารณา ความถูกต้องในการวิเคราะห์ของผู้วิจัย จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข เป็นหลักในการวิเคราะห์หนังสืออ่านสำหรับเด็กต่อไป

2.1.4 จากผลความสามารถในการวิเคราะห์ของผู้วิจัย ในข้อ 2.1.3 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หนังสือนิทานคุณธรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม อีกจำนวน 64 เล่ม รวมหนังสือนิทาน - คุณธรรมที่จะใช้ในการวิจัย 74 เล่ม ซึ่งพบคุณธรรมทั้งหมด 16 ประการจากหนังสือทั้งหมด 74 เล่มนี้ ต่อจากนั้นนำหนังสือที่ได้มาแบ่งออกได้มาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) หนังสือในกลุ่มที่พบคุณธรรม ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

2) หนังสือในกลุ่มที่พบคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

2.1.5 ผู้วิจัยดำเนินการนำคุณธรรมที่พบจากหนังสือนิทานคุณธรรม มาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ได้ดังนี้

1) ผู้วิจัยนำคุณธรรม จำนวน 8 ประการ ที่เป็นคุณธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ที่พบจากหนังสือนิทานคุณธรรมมาใช้ในงานวิจัย คุณธรรมเหล่านี้ ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเมตตากรุณา ความกตัญญูกตเวที ความตรงต่อเวลา และความสามัคคี

2) ผู้วิจัยนำคุณธรรมอีก 8 ประการ ที่ไม่มีกำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มาใช้ในการวิจัย ได้แก่ การอยู่ร่วมกัน การรู้จักความพอดี ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความมีสติและเหตุผล การไม่หลงตนเอง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง

2.1.6 นำนิทานคุณธรรมที่คัดเลือกได้มาพิจารณาเนื้อเรื่องหรือการผูกเรื่อง จัดกลุ่มแยกตามประเภทของปรัชญา 8 ประเภท ได้แก่ ปรัชญาแนวสรวัดนิยม ปรัชญาแนวจิตนิยม ปรัชญาแนวพิพัฒน์นิยม ปรัชญาแนววันรัตนนิยม ปรัชญาแนวปฏิรูปนิยม ปรัชญาแนวสัจนิยม ปรัชญาแนวประสบการณ์นิยม ปรัชญาแนวอรรถิภาวนิยม ในการจัดกลุ่มแยกตามปรัชญานั้นเพื่อใช้แนวปรัชญาที่พบจากหนังสือสำหรับเด็กนั้น มากำหนดเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

การแบ่งประเภทของนิทานอิงปรัชญาใช้เกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. นิทานอิงปรัชญาแนวสรวัดนิยม หมายถึง นิทานที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องเป็นข้อความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมที่เป็นที่ยอมรับยึดถือกันมาตั้งแต่อดีต ซึ่งมีสาระดังนี้
 - 1) มีโครงเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมข้อใดข้อหนึ่งก็ได้
 - 2) มีคำจำกัดความของคุณธรรม
 - 3) มีคำอธิบายในรายละเอียดเกี่ยวกับคุณธรรม
 - 4) มีคำอธิบายตัวอย่างให้เกิดความเข้าใจและเป็นแนวการปฏิบัติ
 - 5) ระบุประโยชน์ของการปฏิบัติตามหลักธรรม

2. นิทานอิงปรัชญาแนวจิตนิยม หมายถึง นิทานที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมที่มุ่งให้สาระเชิงลึก เน้นความจำ อบรมสั่งสอนให้ยึดถือหลัก "ดำเนินรอยตามแบบอย่างของอัสตาสมบุรณ์" (The Imitation of Absolute Self) คือ ประพฤติตนให้อยู่ในคุณธรรมอย่างเคร่งครัด ซึ่งมีสาระดังนี้
 - 1) มีโครงเรื่องเกี่ยวกับบุคคลตัวอย่างคนใดคนหนึ่ง
 - 2) ระบุคุณงามความดีของบุคคลนั้นๆ
 - 3) มีคำอธิบายตัวอย่างวีรกรรมหรือการกระทำที่ดีให้เกิดความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนเช่นนั้น
 - 4) ระบุแนวทางในการปฏิบัติตามบุคคลสำคัญนั้นๆ
 - 5) ระบุประโยชน์ของการปฏิบัติตามบุคคลนั้นๆ

3. นิทานอิงปรัชญาแนวพิพัฒน์นิยม หมายถึง นิทานที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมซึ่งเป็นที่สนใจของตัวละครแต่ละตัว ที่มีความแตกต่างกันไปตามวัยและประสบการณ์ในแต่ละกลุ่มอายุของเด็ก และเน้นความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับสังคมปัจจุบัน ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

- 1) เน้นบทบาทของเด็กในสังคม
- 2) การปรับตัวของเด็กในสังคม
- 3) ความแตกต่างของเด็กในสังคม
- 4) เน้นหนักการแก้ปัญหาทางสังคม
- 5) มุ่งสร้างลักษณะผู้นำให้แก่นักเรียน

4. *นิทานอิงปรัชญาแนววิตรรกนิยม* หมายถึง นิทานที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องเกี่ยวกับเนื้อหาหลักธรรมและคุณธรรมในการพยายามค้นหาเหตุผล ส่งเสริมการแสวงหาความจริง ซึ่งมีสาระดังนี้

- 1) สาระความรู้ที่นำไปสู่ความเป็นเหตุเป็นผล
- 2) มักอ้างคำสอนของปราชญ์ คติพจน์ต่างๆ มาก เพื่อความรู้สูงส่ง
- 3) มีเนื้อหา คณิตศาสตร์ ตรรกศาสตร์ วรรณคดี การศึกษา
- 4) มุ่งสร้างบุคคลให้พัฒนาเฉพาะราย ไม่มุ่งประโยชน์ทางสังคม

5. *นิทานอิงปรัชญาแนวปฏิรูปนิยม* หมายถึง นิทานที่มีเนื้อหา หรือการผูกเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมหรือหลักธรรมที่ผู้ปฏิบัติสามารถจะนำหลักธรรมนั้นๆ ออกไปช่วยพัฒนาและปฏิรูปสังคมได้ ซึ่งมีสาระดังนี้

- 1) เนื้อหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับสังคมแนวใหม่ เพื่อการค้นพบ
- 2) วิธีที่จะทำให้เกิดสังคมใหม่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม

6. *นิทานอิงปรัชญาแนวสัจนิยม* หมายถึง นิทานที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดขึ้น เห็นได้ด้วยตา พิสูจน์ได้ นิทานอิงปรัชญาแนวนี้เห็นว่า สิ่งต่างๆ ในโลกจริงตามสภาพธรรมชาติของตัวมัน สามารถเข้าใจถึงหลักธรรมของสิ่งนั้น จะก่อให้เกิดการเรียนรู้จึงเท่ากับเป็นการเรียนรู้จากของจริง และสามารถพิสูจน์ความต่อเนื่องความเป็นเหตุเป็นผลของคุณธรรมนั้นๆ ได้ ซึ่งมีสาระดังนี้

- 1) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นความจริง
- 2) เป็นเรื่องที่พิสูจน์ได้ มีเหตุผลประกอบ

7. *นิทานอิงปรัชญาแนวประสบการณ์นิยม* หมายถึงนิทานที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องเน้นหลักธรรมที่เป็นความจริง และกระบวนการ ซึ่งทำให้คนได้มีประสบการณ์ ได้สัมผัสกับความเป็นจริง ซึ่งมีสาระดังนี้

- 1) เป็นสิ่งที่เน้นกระบวนการ การได้มาซึ่งความรู้
- 2) เน้นประสบการณ์

8. นิทานอิงปรัชญาแนวอัตถิภาวนิยม หมายถึง นิทานที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่อง ที่มีการเสนอคุณธรรม โดยเน้นความสำคัญของปัจเจกบุคคลเป็นสำคัญ สาระที่แท้ของความ เป็นคนอยู่ที่การค้นหาคุณธรรม เพื่อตัวของเขาเอง เพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจ ของเขาเอง ซึ่งมีสาระดังนี้

- 1) เน้นความเป็นตัวของเด็กเอง
- 2) เป็นการแสวงหาความต้องการของตนเอง
- 3) เด็กเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในโรงเรียน
- 4) เน้นสิทธิเลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจที่จะเรียน
- 5) เนื้อหากระตุ้นยั่วยุให้เด็กรู้จักตนเองและพยายามหิยบายความสามารถ ของเด็กให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองมากที่สุด

2.1.7 นำเนื้อหาคุณธรรมที่ได้จากการคัดเลือกนิทานอิงปรัชญา ทั้ง 16 ประการ ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเมตตากรุณา ความกตัญญูกตเวที ความตรงต่อเวลา ความสามัคคี การอยู่ร่วมกัน การรู้จักความพอดี ความ รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความมีสติและเหตุผล การไม่หลงตนเอง ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ ความ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา และ กล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง มาใช้เป็นเนื้อหาในการสอนและใช้แนว ปรัชญาที่พบจากหนังสือนิทานอิงปรัชญานั้นๆ มาเป็นแนวในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดทำแผนการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำแผนการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมซึ่งมีขั้นตอนใน การจัดทำดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาเนื้อหาคุณธรรม วิธีสอนที่สอดคล้องกับลักษณะของปรัชญา และกิจกรรม การเรียนการสอนจริยศึกษา กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนการสอน

2) นำเนื้อหาคุณธรรมที่ได้จากการคัดเลือกหนังสือนิทานอิงปรัชญา จำนวน 16 คุณธรรม มาจัดทำแผนการสอนทั้งหมด 32 แผน ในการคัดเลือกนิทานอิงปรัชญาเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ผู้วิจัยจะเลือกนิทานอิงปรัชญา จำนวนคุณธรรมละ 2 เล่ม ยกเว้นคุณธรรมที่มีหนังสือกล่าวถึงเพียงเล่มเดียวจึงใช้เพียง 1 เล่ม ซึ่งใช้เกณฑ์ในการเลือกนิทานอิงปรัชญาดังนี้ เป็นนิทานที่มีเนื้อหาคุณธรรมชัดเจนที่สุด ซึ่งนิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่าน-สำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนนั้นมีทั้งหมด 28 เล่ม (ดังตารางที่ 1) และเป็นนิทานอิงปรัชญาทั้งหมด 5 ประเภท (ดังตารางที่ 2) จากนั้นจึงใช้แนวปรัชญาที่พบจากหนังสือนิทานอิงปรัชญานั้นๆ มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลอง (ดังแผนภูมิที่ 3)

ตารางที่ 1 จำนวนและรายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม ที่เลือกมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม แยกตามประเภทของคุณธรรม

คุณธรรม	จำนวนหนังสือที่พบ (เล่ม)	จำนวนหนังสือที่ เลือก (เล่ม)	ชื่อเรื่อง
1. ความขยันหมั่นเพียร	5	2	1. เรือของป๋อง 2. ป๋องเด็กดี
2. ความประหยัด	1	1	1. เก็บไว้เพื่อวันหน้า
3. ความซื่อสัตย์สุจริต	5	2	1. ความดี 2. สัญญาของแม่หมี่
4. ความมีระเบียบวินัย	2	2	1. ทางม้าลาย 2. หมู่บ้านประชาธิปไตย
5. ความเมตตากรุณา	5	2	1. ความเข้าใจของดารา 2. หนูนิดกับนกน้อย
6. ความกตัญญูกตเวที	4	2	1. สุดาเด็กดี 2. คำแก้ว
7. ความตรงต่อเวลา	1	1	1. น่องจืดตรงเวลา
8. ความสามัคคี	4	2	1. การประกวดร้องเพลง 2. สีสหาย

ตารางที่ 1 จำนวนและรายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม ที่เลือกมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม แยกตามประเภทของคุณธรรม (ต่อ)

คุณธรรม	จำนวนหนังสือที่พบ (เล่ม)	จำนวนหนังสือที่ เลือก (เล่ม)	ชื่อเรื่อง
9. การอยู่ร่วมกัน	12	2	1. สองพี่น้อง 2. ช้างเพื่อนรัก
10. การรู้จักความพอดี	5	2	1. กระจ่างจอมตะกละ 2. นอนอ้วน
11. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม	12	2	1. ลุงเมี้ยน 2. ไก่เกียงงาน
12. ความมีสติและเหตุผล	2	2	1. วัจน้อยเจ้าปัญญา 2. ลูกเจี๊ยบกลัวผี
13. การไม่หลงตนเอง	6	2	1. นิ่งห้อยกับหลอดไฟ 2. นกฮูกหลงตน
14. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	8	2	1. น้ำใจกระรอกน้อย 2. แม่เปิดอารี
15. ความมีน้ำใจเป็น นักกีฬา	1	1	1. น้องปิ่นนักวิ่ง
16. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นในตนเอง	1	1	1. แม่นเพื่อนรัก
รวม	74	28	

ตารางที่ 2 นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กจำแนกตามประเภทของคุณธรรม 16
ประเภท และแนวปรัชญา 5 ประเภท

ที่	ชื่อเรื่อง	คุณธรรม	แนวปรัชญา
1.	เรือของป๋อง	ความซื่อสัตย์สุจริต	จิตนิยม
2.	โป๊งเด็กดี	ความซื่อสัตย์สุจริต	อัตถิภาวนิยม
3.	เก็บไว้เพื่อวันหน้า	ความประหยัด	จิตนิยม
4.	ความดี	ความซื่อสัตย์สุจริต	จิตนิยม
5.	สัญญาของแม่หนี	ความซื่อสัตย์สุจริต	พัฒนนิยม
6.	ทางม้าลาย	ความมีระเบียบวินัย	อัตถิภาวนิยม
7.	หมู่บ้านประชาธิปไตย	ความมีระเบียบวินัย	พัฒนนิยม
8.	ความเข้าใจของดารา	ความเมตตากรุณา	สังคมนิยม
9.	หนูติดกับนกน้อย	ความเมตตากรุณา	จิตนิยม
10.	สุดาเด็กดี	ความกตัญญูกตเวที	จิตนิยม
11.	คำแก้ว	ความกตัญญูกตเวที	จิตนิยม
12.	น้องจิตตรงเวลา	ความตรงต่อเวลา	พัฒนนิยม
13.	การประกวดร้องเพลง	ความสามัคคี	อัตถิภาวนิยม
14.	สี่สหาย	ความสามัคคี	อัตถิภาวนิยม
15.	สองพี่น้อง	การอยู่ร่วมกัน	จิตนิยม
16.	ข้างเพื่อนรัก	การอยู่ร่วมกัน	พัฒนนิยม
17.	กระต่ายจอมตะกละ	การรู้จักความพอดี	พัฒนนิยม
18.	หนอนอ้วน	การรู้จักความพอดี	อัตถิภาวนิยม
19.	ลุงเม็ย	ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	พัฒนนิยม
20.	ไก่เกียงาน	ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	พัฒนนิยม
21.	วันน้อยเจ้าปัญญา	ความมีสติและเหตุผล	นิรันตรนิยม
22.	ลูกเจี๊ยบกลัวผี	ความมีสติและเหตุผล	อัตถิภาวนิยม
23.	หิ่งห้อยกับหลอดไฟ	การไม่หลงตนเอง	อัตถิภาวนิยม
24.	นกฮูกหลงตน	การไม่หลงตนเอง	อัตถิภาวนิยม
25.	น้ำใจกระรอกน้อย	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	จิตนิยม
26.	แม่เปิดอารี	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	พัฒนนิยม
27.	น้องป๊วนนักวิ่ง	ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา	จิตนิยม
28.	เม่นเพื่อนรัก	ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง	อัตถิภาวนิยม

แผนภูมิที่ 3 การเปรียบเทียบแผนการสอนและ วิธีสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม จำนวน 20 คน

<u>เนื้อหา</u>	
คุณธรรม 16 ประการ	
<u>วิธีสอน</u>	
<u>ประเภทของปรัชญา</u>	<u>วิธีสอนตามแนวปรัชญา</u>
แนวสาร์ตานิยม (เน้นการให้เนื้อหาสาระ)	การบรรยายเนื้อหาสาระ, ถามตอบเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ ที่พบ, สอนอ่านโดยเน้นการจำเรื่อง ที่พบ, สอนอ่านโดยเน้นการจำเรื่อง
แนวจิตนิยม * (เน้นการเลียนแบบตัวอย่าง)	การเล่าประสบการณ์เพื่อสร้าง ตัวอย่างที่ดีให้ปฏิบัติตาม, การอภิปรายถึงตัวอย่างที่สร้างขึ้น เพื่อการปฏิบัติตาม
แนวพิพัฒนานิยม * (เน้นการพัฒนาทั้งทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา)	ระดมสมอง , อภิปรายโดยการ แบ่งกลุ่มเพื่อให้เด็กเกิดความ ร่วมมือในกลุ่ม, แก้ปัญหาโดยการ ลงมือปฏิบัติ สร้างสถานการณ์- จำลอง ออกแสดงบทบาทสมมติ
แนวนิรันตรนิยม * (เน้นการพัฒนาเหตุผลและ สติปัญญา)	อริยสัจ 4 เพื่อให้รู้สาเหตุและ แนวทางแก้ไข, ระดมสมองเพื่อ กระตุ้นความคิดและเหตุผลของคน ในกลุ่มในเป้าหมายเดียวกัน, อภิปรายถึงเหตุผลจากเรื่องที่เกิดขึ้น
แนวปฏิรูปนิยม (เน้นการนำความรู้มาใช้ใน พัฒนาสังคม)	ใช้คำถามตอบที่สัมพันธ์กันเกี่ยวกับ ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข, อริยสัจ 4 เน้นให้เห็นปัญหาของ สังคมและแนวทางแก้ไขเพื่อปฏิรูป สังคม, อภิปรายแสดงความคิดเห็น ในสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาของ สังคมที่เกิดขึ้น
แนวสังคมนิยม * (เน้นความจริง เห็นได้ด้วยตา พิสูจน์ได้)	อภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น, แก้ปัญหา หาวิธีการแก้ปัญหา ตามสภาพที่แท้จริง ในสิ่งที่เกิดขึ้น

<u>เนื้อหา</u>	
คุณธรรม 16 ประการ	
<u>วิธีสอน</u>	
การสอนแบบบรรยาย, การสอนแบบ อภิปราย, การสอนโดยการแสดง บทบาทสมมติ, การสอนโดยใช้คำถาม	

แนวประสบการณ์นิยม
(เน้นให้ความสำคัญกับ
กระบวนการ)

กระบวนการ โดยกำหนดให้ผู้เรียน
แสดงบทบาทสมมติตาม
สถานการณ์ที่กำหนดให้,
เปลี่ยนบทบาทการตั้งคำถาม
โดยให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนกันถาม
ตอบเกี่ยวกับสิ่งตนมีประสบการณ์,
อภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์
การสอนเปลี่ยนบทบาทการตั้ง
คำถามโดยให้ทุกคนมีโอกาสถาม
ในสิ่งที่ตนเองสนใจและเข้าใจ,
สอนโดยการตั้งคำถามล่วงหน้า
เพื่อตอบสนองความสนใจและ
ความพึงพอใจของผู้เรียน, อภิปราย
เกี่ยวกับความต้องการและความ
คิดเห็นของตนเอง

แนวอัตถิภาวนิยม *
(เน้นความสำคัญของปัจเจก-
บุคคล)

สื่อการเรียนการสอน

นิทานอิงปรัชญา 28 เล่ม

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบทดสอบในทัศนทางคุณธรรม
2. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความพึงพอใจ
ที่มีต่อการใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรม

สื่อการเรียนการสอน

ประวัติบุคคลสำคัญ, บัตรคำถาม,
กระปุกอมสิน, กรณิดัวอย่าง, กฎ
ของลูกเสือ, แถบกระดาษ, เพลง,
คำกลอน, บัตรงาน, รูปภาพ,
กระดาษ, ดินสอสี, หนังสือพิมพ์,
เกม

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบทดสอบในทัศน
ทางคุณธรรม

หมายเหตุ * ปรัชญาที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลอง

3) ในแต่ละแผนการสอนมีองค์ประกอบดังนี้

- 1.1) คุณธรรมที่นำมาสอน
- 1.2) เวลาที่กำหนดในการสอนแต่ละแผน/ จำนวนคาบในแต่ละแผน
- 1.3) ความคิดรวบยอด / หลักการ
- 1.4) จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 1.5) กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป
- 1.6) สื่อการเรียนการสอน
- 1.7) การวัดผลและประเมินผล (ดูในภาคผนวก ง)

4) นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบและให้ข้อคิดเห็นด้านเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน หลังจากนั้นนำแผนการศึกษาดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบมโนทัศน์คุณธรรม และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการสอนโดยใช้เนื้อหาอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งในการจัดสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. แบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.1 ศึกษาในทศนทางคุณธรรม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และเนื้อหาของคุณธรรมในแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 32 แผน

1.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบวัดความคิดรวบยอดทางจริยธรรม ของ พรณี สุวัตถิ (2527) และทีศนา เขมมณี (2526) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรม

1.3 ลักษณะของแบบทดสอบ เป็นปรนัยชนิดเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก จำนวน 160 ข้อ เกณฑ์ในการให้คะแนนแต่ละข้อ คือ ถ้าตอบถูกให้ข้อละ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

1.4 ในการสร้างแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรม ผู้วิจัยได้วัดมโนทัศน์ทางคุณธรรม 16 ประการ ตามแนวคิดของ Bloom 5 ระดับ คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์และการประเมินค่า ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของข้อสอบจากแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรมจำแนกตามระดับพฤติกรรมการเรียนรู้

เนื้อหาคุณธรรม	ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้						รวมจำนวนข้อสอบ		
	ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	จำนวน	ร้อยละ	
	(ข้อ)	(ข้อ)	(ข้อ)	(ข้อ)	(ข้อ)	(ข้อ)			
คุณธรรม 8 ประการในหลักสูตร									
1. ความขยันหมั่นเพียร	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
2. ความประหยัด	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
3. ความซื่อสัตย์สุจริต	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
4. ความมีระเบียบวินัย	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
5. ความเมตตากรุณา	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
6. ความกตัญญูกตเวที	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
7. ความตรงต่อเวลา	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
8. ความสามัคคี	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
คุณธรรมนอกเหนือจากหลักสูตรที่พบในหนังสือนิทานอิงปรัชญา									
9. การอยู่ร่วมกัน	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
10. การรู้จักความพอดี	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
11. ความรับผิดชอบต่อดตนเองและสังคม	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
12. การมีสติและเหตุผล	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
13. การไม่หลงตนเอง	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
14. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
15. น้ำใจนักกีฬา	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
16. ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง	2	2	2	2	-	2	10	6.25	
รวม	จำนวนข้อสอบ	32	32	32	32	-	32	160	
	ร้อยละ	20	20	20	20	-	20		100

1.5 นำแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรมที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านตรวจ และให้ข้อคิดเห็นด้านความตรงตามเนื้อหา ภาษาและความเหมาะสมของตัวเลือก หลังจากนั้นนำแบบทดสอบดังกล่าวมาปรับปรุง แก้ไข ให้ถูกต้องยิ่งขึ้นโดยอาศัยข้อคิด และข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านมาประกอบการพิจารณาก่อนนำไปทดลองใช้

1.6 การหาคุณภาพของแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรมก่อนนำไปใช้

- 1) ผู้วิจัย ได้นำแบบทดสอบมโนทัศน์คุณธรรมที่สร้างขึ้นและได้ผ่านการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิ และดำเนินการแก้ไขแล้ว ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2541 ของโรงเรียน โนนตูม "รัฐราษฎร์รังสรรค์" สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2541
- 2) ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบมาตรวจและวิเคราะห์ เพื่อคำนวณหาระดับค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก ได้คุณภาพของแบบทดสอบวัดมโนทัศน์คุณธรรม ทั้ง 16 ประการ ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 4 ระดับความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรม

แบบทดสอบ	ระดับความยาก	อำนาจจำแนก
การอยู่ร่วมกัน	0.40 - 0.80	0.20 - 0.53
การรู้จักความดี	0.46 - 0.76	0.20 - 0.40
ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	0.36 - 0.80	0.20 - 0.53
ความมีสติและเหตุผล	0.33 - 0.76	0.20 - 0.53
การไม่หลงตนเอง	0.30 - 0.76	0.20 - 0.53
ความเชื่อเพื่อผู้อื่น	0.63 - 0.80	0.26 - 0.60
ความมีน้ำใจนักกีฬา	0.56 - 0.80	0.20 - 0.53
ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง	0.56 - 0.73	0.20 - 0.40
ความขยันหมั่นเพียร	0.46 - 0.80	0.20 - 0.40
ความประหยัด	0.46 - 0.80	0.20 - 0.46
ความซื่อสัตย์สุจริต	0.53 - 0.80	0.20 - 0.53
ความมีระเบียบวินัย	0.66 - 0.80	0.26 - 0.33
ความเมตตากรุณา	0.23 - 0.80	0.20 - 0.40
ความกตัญญูกตเวที	0.63 - 0.80	0.20 - 0.40
ความตรงต่อเวลา	0.33 - 0.80	0.20 - 0.53
ความสามัคคี	0.63 - 0.80	0.20 - 0.33

3) ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่คัดเลือกรายชื่อ ได้แบบทดสอบที่มีคุณภาพดี คือเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 ขึ้นไปและค่าความยากง่ายตั้งแต่ .20 - .80 ซึ่งเป็นข้อมูลที่อยู่ในระดับดี จำนวน 80 ข้อ (ดูในภาคผนวก ค) ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองหว่าตาดำ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน เมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2542 เพื่อนำผลมาหาความเชื่อมั่นโดยวิธีของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson - 20) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.82

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความพึงใจต่อการใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรม

2.1 ศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความพึงใจที่มีต่อการใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีแบบลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรม จำนวน 10 ข้อ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาความครอบคลุมของคำถาม ความชัดเจนของภาษา และให้ข้อเสนอแนะจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับประชากรกลุ่มทดลองต่อไป

ขั้นที่ 4 การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การคัดเลือกประชากรในการวิจัย ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนวัดสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา เป็นประชากรที่ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยเลือกโรงเรียนวัดสองพี่น้อง ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ เป็นโรงเรียนขนาดกลางที่อยู่ในชุมชนและอยู่นอกเขตเทศบาล ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ลักษณะของครอบครัวเป็นครอบครัวขยาย นักเรียนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 2 ห้องละ 20 คน รวม 40 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1 นำคะแนนในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ในส่วนของจริยศึกษา มาจับคู่ นักเรียนที่มีคะแนนเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน (Match by pair) จำนวน 20 คู่ นำนักเรียนแต่ละคู่มาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน

1.2 การเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากให้กลุ่มที่หนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง (Experimental Group) จำนวน 20 คน และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม (Control Group) จำนวน 20 คน

1.3 ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของคะแนนวิชาจริยศึกษาระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่เรียนคุณธรรม 16 ประการโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอนคุณธรรมและกลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามวิธีสอนจริยศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ก่อนการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อให้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่เรียนคุณธรรม 16 ประการโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็ก

เด็กประกอบการสอนคุณธรรมและกลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามวิธีสอนจริยศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ก่อนการทดลอง มีคะแนนวิชาจริยศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2. นำแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมดจำนวน 32 แผน (ดูในภาคผนวก ง) ไปทดลองใช้ครั้งละ 3 คาบ (คาบละ 20 นาที) สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวม 8 สัปดาห์ โดยใช้กับกลุ่มทดลอง 16 แผน และกลุ่มควบคุม 16 แผน ผู้วิจัยจัดเวลาสอนสลับกันทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อควบคุมตัวแปรในเรื่องของเวลา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5 วัน - เวลา และเนื้อหาคุณธรรมที่ใช้ในการสอนประชากรกลุ่มทดลอง

สัปดาห์	วัน เดือน ปี	เวลา	เนื้อหาที่สอน
1	อังคารที่ 12 ม.ค. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 1 เรื่อง การอยู่ร่วมกัน
	พฤหัสบดีที่ 14 ม.ค. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 2 เรื่อง การรู้จักความดี
2	อังคารที่ 19 ม.ค. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 3 เรื่อง ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
	พฤหัสบดีที่ 21 ม.ค. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 4 เรื่อง ความมีสติและเหตุผล
3	อังคารที่ 26 ม.ค. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 5 เรื่อง การไม่หลงตนเอง
	พฤหัสบดีที่ 28 ม.ค. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 6 เรื่อง ความเชื่อเพื่อเชื่อแม่
4	อังคารที่ 2 ก.พ. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 7 เรื่อง น้ำใจนักกีฬา
	พฤหัสบดีที่ 4 ก.พ. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 8 เรื่อง ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง
5	อังคารที่ 9 ก. พ. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 9 เรื่อง ความขยันหมั่นเพียร
	พฤหัสบดีที่ 11 ก.พ. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 10 เรื่อง ความประหยัด
6	อังคารที่ 16 ก. พ. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 11 เรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต
	พฤหัสบดีที่ 18 ก.พ. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 12 เรื่อง ความมีระเบียบวินัย
7	อังคารที่ 23 ก. พ. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 13 เรื่อง ความเมตตากรุณา
	พฤหัสบดีที่ 25 ก.พ. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 14 เรื่อง ความกตัญญูกตเวที
8	อังคารที่ 2 มี.ค. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 15 เรื่อง ความตรงต่อเวลา
	พฤหัสบดีที่ 4 มี.ค. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 16 เรื่อง ความสามัคคี

ตารางที่ 6 วัน - เวลา และเนื้อหาคุณธรรมที่ใช้ในการสอนประชากรกลุ่มควบคุม

ลำดับ	วัน เดือน ปี	เวลา	เนื้อหาที่สอน
1	อังคารที่ 12 ม.ค. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 1 เรื่อง การอยู่ร่วมกัน
	พฤหัสบดีที่ 14 ม.ค. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 2 เรื่อง การรู้จักความดี
2	อังคารที่ 19 ม.ค. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 3 เรื่อง ความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม
	พฤหัสบดีที่ 21 ม.ค. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 4 เรื่อง ความมีสติและเหตุผล
3	อังคารที่ 26 ม.ค. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 5 เรื่อง การไม่หลงตนเอง
	พฤหัสบดีที่ 28 ม.ค. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 6 เรื่อง ความเชื่อเพื่อผู้อื่น
4	อังคารที่ 2 ก.พ. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 7 เรื่อง น้ำใจนักกีฬา
	พฤหัสบดีที่ 4 ก.พ. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 8 เรื่อง ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นในตนเอง
5	อังคารที่ 9 ก. พ. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 9 เรื่อง ความขยันหมั่นเพียร
	พฤหัสบดีที่ 11 ก.พ. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 10 เรื่อง ความประหยัด
6	อังคารที่ 16 ก. พ. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 11 เรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต
	พฤหัสบดีที่ 18 ก.พ. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 12 เรื่อง ความมีระเบียบวินัย
7	อังคารที่ 23 ก. พ. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 13 เรื่อง ความเมตตากรุณา
	พฤหัสบดีที่ 25 ก.พ. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 14 เรื่อง ความกตัญญูกตเวที
8	อังคารที่ 2 มี.ค. 42	15.30 - 16.30	แผนการสอนที่ 15 เรื่อง ความตรงต่อเวลา
	พฤหัสบดีที่ 4 มี.ค. 42	08.30 - 09.30	แผนการสอนที่ 16 เรื่อง ความสามัคคี

3. หลังจากทดลองเสร็จแล้วผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการนำแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรม (Post-test) มาให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มทำ รวมทั้งนำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรม มาให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำหลังจากทำแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรมแล้ว

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์และเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลสิ้นสุดลงผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1.1 นำคะแนนในทัศนทางคุณธรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาวิเคราะห์ มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนในทัศนทางคุณธรรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดย การหาค่า t - test

1.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอน มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) แล้วนำมาแปลความหมายตามช่วงคะแนน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยหาค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

2.1 คำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนการทดสอบจากแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรม ของประชากรกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนสอนและหลังสอน ใช้สูตรดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2538)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum x = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}$$

2.2 คำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนมโนทัศน์ทางคุณธรรม ของประชากรกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้สูตรดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2538)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2}{N}}$$

S.D.	=	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum x^2$	=	ผลรวมของผลต่างยกกำลังสองระหว่างคะแนนทุกจำนวนกับค่าเฉลี่ย
N	=	จำนวนนักเรียนทั้งหมด
df	=	n - 1

2.3 ทดสอบค่าที (t - test)

- ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของคะแนนวิชาจริยศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรมกับกลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามวิธีสอนจริยศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ก่อนการทดลอง

- ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของคะแนนโมโนทัศน์ทางคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรมกับกลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามวิธีสอนจริยศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หลังการทดลอง

ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (Mean) โดยทดสอบค่าที (t - test) ในกรณีที่เป็นประชากรขนาดเล็ก ไม่สัมพันธ์กัน ใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต, 2538)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(\sum x_1^2 + \sum x_2^2) \cdot N_1 + N_2}{(N_1 + N_2 - 2) \cdot N_1 N_2}}}$$

2.4 วิเคราะห์คะแนนแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรม ของประชากรกลุ่มทดลอง โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของคำตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 สเกล กำหนดน้ำหนักตามแบบลิเคิร์ท ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2538)

ข้อความที่เป็นบวก (Positive Statement)

ข้อเลือก	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

ข้อความที่เป็นลบ (Negative Statement)

ข้อเลือก	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	1
เห็นด้วยมาก	2
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	4
เห็นด้วยน้อยที่สุด	5

คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของกลุ่มทดลอง โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{x} = ค่าเฉลี่ยหรือมัชฌิมเลขคณิต

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

x = ค่าน้ำหนักของคะแนน คือ 5, 4, 3, 2, 1

นำคะแนนที่ได้หาค่าเฉลี่ยแล้วมาแปลความหมายตามช่วงคะแนนตามช่วงคะแนน (ประกอบ
กรรณสูตร, 2538) ดังนี้

		ความหมาย	ค่าเฉลี่ย
5	หมายถึง	นักเรียนมีความเห็นด้วยต่อวิธีการนี้มากที่สุด	4.51 - 5.00
4	หมายถึง	นักเรียนมีความเห็นด้วยต่อวิธีการนี้มาก	3.51 - 4.50
3	หมายถึง	นักเรียนมีความเห็นด้วยต่อวิธีการนี้ปานกลาง	2.51 - 3.50
2	หมายถึง	นักเรียนมีความเห็นด้วยต่อวิธีการนี้น้อย	1.51 - 2.50
1	หมายถึง	นักเรียนมีความเห็นด้วยต่อวิธีการนี้น้อยที่สุด	1.00 - 1.50